

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

-ΓΙΑ ΤΟ ΧΑΣΙΜΟ

"Όποιος δέν αισθάνεται, τή ζημία πού έπαθε, είνε σάν νά μήν έχη χάσει τίποτε.

"Όσα έχεις χάσει, χάρητέ τα στό Θεό.

"Όποιος έχασε λεφτά, έπαθε ζημία μεγάλη, όποιος έχασε ένα φίλο, έπαθε ακόμη μεγαλύτερη ζημία, κ' όποιος έχασε τό μυαλό του, έχασε τό πάντα.

"Όποιος δέν έχει τίποτε μαζί του, δέν χάνει τίποτε.

Πολλές φορές γιά τό καρφί χάνει κανείς και τό πέταλο.

-ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΕΡΙΣΚΕΨΙΑ

Τή φτώχεια σου μήν τή φανερώσεις σ' ανθρώπους πού δέν μπο- ρούν νά σέ κάνουν ισούσιο.

Μην ξυτινάς ποτέ τόν οκύλο πού κοιμάται.

Μή ζητάς βοήθη γιά δουλειά πού μπορείς νά την κάνης μόνος σου.

Εκείνος πού έλαινει τόν εαυτό του, είνε έξ ίσου κούτσ' μ' εκείνον πού αυτοκατηγορεύεται.

Μή χώνεις ποτέ τή γλώσσα σου στό ζωμό των άλλων.

"Αν δέν μπορείς νά πιάσης ένα ζώο απ' τό κε- ράκι, πιάστο από την ουρά. Τό ίδιο κάνει.

Μή δίνεις δέμα γιά ένα πράγμα πού μπορείς νά τό πληρώσης μέ μαλλί.

Μή διατάξεις άλλους νά κάνουν εκείνο πού φο- βόσαι νά κάνης ο ίδιος.

Μή χώνεις ποτέ τά δάχτυλά σου μέσ' στό μάλο.

-ΓΙΑ ΤΗ ΛΥΠΗ

"Όποιος κρύβει τή λύπη του, δέν μπορεί νάβρη- τεινένα φάρμακο γι' αυτήν.

Μαζό μέ την πολλή σοφία ξερχεται κ' ή μεγα- λη λύπη.

"Όποιος δείχνει πολλή λύπη, είνε σάν νά ζη- τήη πολλά χάδια.

Καμιά λύπη δέν είνε τόσο μεγάλη πού νά μή μπορέη νά τή γιατρέψη ο χρόνος.

"Η καινούργια λύπη ξυτινάει και την παλιά.

-ΓΙΑ ΤΑ ΧΕΡΙΑ

Ποτέ μή βάζεις τά χέρια σου ανάμεσα στό δέντρο και τό τσεκούρι.

Τά καθαρά γάντια συχνά κρύβουν βρώμικο χέρι.

Χέρι καθαρό πλύσιμο δέν θέλει.

Κι' έξακολούθησε τόν δρόμο του και τό τραγούδι του: Ντάλε, ντάλε, ντάλε, τ' άσπρο σου βελόσι βάλε...

Μά όσο προχωρούσε, τόσο τό βάρος γινόταν μεγαλύτερο και τόσο μάλλοντα πολύ κατάντησε στό τέλος, πού νόμισε πως θα πέσει ο ά- νθρωπος του.

Σήκωσε τότε τό χέρι του νά πάρη τό γατί, και είδε ότι είχε μετα- βληθεί σ' ένα μεγάλο γάτο. Κάνει έτσι νά τόν ρίξη κάτω, αλλά ο γάτος ήταν γαντζωμένος έτσι πού δέν έλεφτε. Ταρακουνήθηκε νά ρί- ξη τό βάρος από πάνω του, αλλά κατάλαβε ότι τό χέρι του σ' άποκο- μούσαν, ή πλάτη του θάδωνε, μά δέν θα έπεφτε ο γάτος. Πάγωσε όλος τότε από τόν φόβο του κ' ή γλώσσα του έγινε σάν ξύλο. Προ- χώρησε ακόμα λίγο, μά ο γάτος όσο πήγαινε και γινόταν πιο βαρύν και πιο τρανός. Κοιπούρισε τώρα από τό βάρος ο Γιάννης, σάν νά- ταν φορτωμένος δυό τσουβάλια άλεσμα, και γιά νά σταθή όρθός και νά προχωρήση, αναγκάστηκε νά κρατηθή από τό ζώο!...

"Εκεί πού ήταν πελά άπελπισμένος κ' έδλεπε ότι θ' άποκομάνε και θάπεφτε στό χλωμα, νά και ξεραόραζε διάπλα του, νά και θαμπαστούσε στην άστροφεγγιά ή έρημοκκλησίτσα

της Παναγίτσας της Κρυονερίτσ- σας!

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: "Η συνέ- χεια.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΔΙΑΣΗΜΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΜΠΛΑΣΚΟ ΙΜΠΑΝΙΕΘ

"Η παιδική ήλικία του 'Ιμπάνιεφ. Σωστό άγρίμι. Πώς έδειρε τόν καθηγητή του. Σκατός στή Μαδρίτη. Τί κάνει ή πείνα. Τό πρώτο του μυθιστόρημα. Πώς... δέν έξεδέθη. Τά Χριστούγεννα τριών νεκρών άπένταρων. Στό Καρτιέ Λα- τέν. "Η ρητορική του δεινότης. "Η σύλληψις του. Τά μη- τρικά δάκρυα, κτλ. κτλ.

Κατά την παιδική του ήλικία ο διάσημος 'Ισπανός συγγραφέας Μπλάσκο 'Ιμπάνιεθ ήταν ένας τρομερός καυατζής, παλαιστής, θου- βοποιός, σωστό διαβολόπαιδο! "Η μητέρα του καθμεέρα δέν έκανε τί- ποτε άλλο παρά νά γυρίζη στις γειτονιές της Βαλέντσιας γιά νάβρη τόν Μπλάσκο της, τό τρομερό παιδί, όπως τόν άνόμαζαν. "Άλλοτε τόν έβρισκε νάχη μαζεμένους κυμιμά είκοσαριά άλλους συνομηλικούς του και νά τούς... βάζη λόγο, άλλοτε νά κώνη πετροπολέμους, κ' άλλοτε πάλι την έδαοποιούσαν νά πάη νά τόν παραλάβη από την άστυ- νομία, όπου τόν είχαν φυλακίσει γιαντί είχε σπάσει στό ξύλο κάποιον συνομηλικό του!

"Η παιδική αυτή ζωηρότης του Μπλάσκο μετριάστηκε κάπως όταν πήγε στό γυμνάσιο. Λέμε εκάτω, γιαντί όταν έδινε έξετάσεις στην τρίτη τάξη του γυμνασίου, έπειδή ο καθηγητής του τών μαθηματικών δέν τοίδωσε προβιδάσιμο βαθμό, ενώ είχε διακριθεί σ' όλα τ' άλλα μαθήματα, παραφύλαξε μιá ήμερα και τόν ξινοφρότωσε στά γερά καταμεσής ενός κεντρικού δρόμου!

"Όταν ο Μπλάσκο τελειώσε τό γυμνάσιο, θέλησαν οι γονείς του νά τόν κáμουν πλοίαρχο, έπειδή έβλεπταν πως άγαπού- σε πολύ τή θάλασσα. Πολύ γρήγορα όμως έγκατέ- λειψαν την άπόφασί τους αυτή, γιαντί ο Μπλάσκο τούς έδήλωσε όρθά κορτά πως ή δουλειά αυτή δέν του άρεσε καθόλου. "Όστόσο δέχτηκε, γιά νά πάρη άπλόως και νάχη ένα δίπλωμα, νά σπουδάση δικη- γόρος.

"Ενα ώραίο πρωί όμως πούλησε τά νομικά του βιβλία και μέ τά λεφτά πού πήρε, σπρώχθηκε κ' έφυγε γιά τή Μαδρίτη, κούφα από τούς γονείς του. "Η σκέπη του ήταν νά ζήση ελεύθερος στην ισπανική πρωτεύουσα μέ τόν ιδιώτη του προσώπου του, ως συγγραφέας. "Υστερ' από λίγες μέρες ο- μως, μη μπορώντας νά ύπομεινη στην πείνα και τίς κούκοιες πού τόν έζωσαν, αναγκάστηκε νά ξα- ναγωρήση στην οικογένειά του, στή Βαλέντσια.

Προτού ακόμα τελειώσει τό Πανεπιστήμιο, ο 'Ιμπάνιεθ είχε γράψει ένα κολοσσιαίο ιστορικό μυ- θιστόρημα. Σ' όσου τό είχε διαβάσει, τόν είχαν διαβεβαιώσει πως τό μυθιστόρημα του εκείνο, αν δημοσιεύταν, θα του έξασφάλιζε όχι μόνο άφθονα πλοήθη, αλλά και δόξα αιώνια. "Ο νεαρός Μπλά- σκο, χωρίς νά χάνη καιρό, έξοικονόμησε μερικά χροήματα κ' έφυγε και πάλι γιά τή Μαδρίτη. "Εκεί, άφου μάταια έπί κάμποσο καιρό προσπαθήσε νάβρη εκδότη γιά τό έργο του, έγινε, τέλος, γραμματέας του Φερνάντεθ Γκονθάλεθ, ενός σκευινοτή συγγρα- φέως, από τόν όποιον εκέρδιζε μόλις τό ψωμά του.

"Όταν τά Χριστούγεννα του 1883. Τρεις μέρες προηέτερα ο Μπλά- σκο είχε πάρει από τόν Γκονθάλεθ τό σχετικό του χαρτί για νά νά περάση τίς γιορτές. "Αλλά την ίδια μέρα κούλας ξεκοκάλισε τό μικρό του κεφάλιο μέ τούς φιλολογικούς φίλους του, τούς όποιους είχε γνω- ρίσει στή Μαδρίτη. Τότε, μη μπορώντας νά έξοικονομήση άλλα χροή- ματα και γιά νά μη μείνη άπένταρος τό Χριστούγεννα, πήγε μέ δυό στενούς φίλους του την παραμονή τό αλόγεμα σ' ένα ένεχυροδανει- στήριο κ' άφησαν τά παλλά τους ένέχυρο. "Ετσι πέρασαν τά Χρι- στούγεννα διασκεδάοντας, αλλά και τουρτουρίζοντας!...

"Ο Μπλάσκο 'Ιμπάνιεθ, προτού ακόμα πάρει τό δίπλωμά του ως δικηγόρος, είχε αναδειχθεί ως πολιτικός ρήτορ. Στά καρεφια τών εργατικών συνοικιών όπου συχνάζε, ο κροιτητάκος — όπως τόν ά- νόμαζαν στή Μαδρίτη — είχε κάμει κατακληρικώς θράμβους. Τούς έκασονούσε καθμεέρα λόγους γιά διάφορα εργατικά ζητήματα, τόν χειροκροτούσαν μέ φρενίτιδα κ' έτσι έγινε πολύ γρήγορα άγαπητός στους εργατικούς κύκλους.

"Αλλ' ένα βράδυ, καθώς έβγαίνε θριαμβευτής από μιá ταβέρνα, όπου είχε αγορεύσει επί ώρες, έννοιωσε στόν άμο του τό βαρύν χέρι ενός άστυνομικού και άκουσε την άταμία φράσι:

— "Εν όνόματι του νόμου, σέ σύλληβάνω!

Στην 'Αστυνομία πού άδηγήθηκε σέ λίγο, ο Μπλάσκο βρόθηκε ά- τιμέτωπος μέ μιá γυναίκα πού έκλάιγε κ' έστεξε νά τόν άγκαλιάση μόλις τόν είδε. "Όταν ή μητέρα του, ή όποία, άφου μάταια τόν ήχε άνασπύήσει σ' όλη τή Μαδρίτη, είχε καταφύγει στό τέλος στην 'Αστυνομία. Και τότε, θέλοντας και μή, ο κροιτητάκος αναγκάστηκε ν' άκολουθήση τή μητέρα του στή Βα- λέντσια.

"Ο 'Ισπανός συγγραφέας Μπλάσκο 'Ιμπάνιεθ. (Ίδέ πλαγινην στήλην)

"Ολλανδική. Γερμανική. Γαλλική. Ιταλική.

